

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nunc Electi Episcopi Vgentini, Tractatus De Canonicis, Et
Dignitatibus, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

26 De Canonico Pœnitentiaro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

nado que solos los Prebendados presentes ganassen los prouechos del anniuersario, Capellania, &c.

An plures Canonici de eodem Collegio, eodem tempore possint abesse causa studij? id arbitratur Episcopus, nam cauere debet ne diuinus cultus diminuat, Vgolin. de officio Episcopi p. 1. c. 19. in princ.

Licet causa studij lex permittat abesse, d. c. relatum, de cleric. non resid. tamen causa hæc debet per Episcopum cognosci, & ab eo licentia impetrari, vt docent glos. verb. Prelatorum in d. c. relatum, Boër. decis. 16. n. 3. Borr. conf. 16. cent. 1. & in sum dec. tom. 1. tit. 29. n. 45. Castro Palao d. punct. 9. §. 9. n. 7. Trull. d. cap. 8. dub. 12. §. 9. n. 3. Candid. disquis. 18. art. 30. dub. 3. Garc. d. diff. 9. dub. 8. n. 24. Lotter. d. lib. 3. q. 27. n. 194. vbi n. 201. post Garc. d. c. 2. n. 559. ad fin. circa indultum generale de quo in c. vlt. de magist. aduertit in hoc constitui discrimen inter docentes, & discipulos; vt discipulos quidem supradictæ necessitati obtinendi licentiam ab Ordinario obnoxij sint, secus verò docentes etiam gratis, si tamen sint ab ipsa Vniuersitate studij generalis, & n. 202. post Decian. conf. 43. lib. 1. idem intelligit in doctrina, seu lectione sacrorum Canonum.

- 12 Canonici Missam celebrantes in Ecclesia ex deuotione, vel obligatione, tempore, quo cantatur vna hora in Choro nõ dicitur interfuisse illi horæ, nec illius distributiones accipere possunt, nisi à Superiore iussi fuerint vt celebrer, à qua iussione cauere debet. Ita Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccl. dec. 494. in 1. edit. alias ref. 385. n. 2. in 2. edit. & in dec. Cur. Arch. Neap. dec. 113. p. 4. vbi multipliciter intelligit Gallet. in marg. casuum consc. verb. distributiones, pag. 81. Theod. de Rub. inter discept. for. Steph. Grat. c. 298. n. 21. Gonz. ad reg. Cancell. §. 7. pro am. n. 180. Piafec. in praxi Episc. p. 2. c. 3. n. 8. pag. 124. Bon. de Sacram. disp. 4. q. vlt. punc. 7. §. 5. n. 7. & de Horis Can. disp. 2. q. 5. punc. 3. §. 4. Squillante de oblig. Cler. p. 1. n. 122. Bart. à S. Faust. d. lib. 3. q. 73. Armend. d. loco, n. 81. & 83. Fr. Leo in thesauro fori eccl. p. 2. c. 13. n. 6. Marchin. de sacram. ordin. tr. 3. p. 2. c. 35. n. 9. nouissimè Marc. Vulpe in praxi iudic. fori Eccl. c. 13. n. 13. me citato hoc loco d. lib. 1. c. 8. dub. 12. §. 4. Garc. d. diff. 9. dub. 8. n. 30. me etiam citato Sanctar. var. res. lib. 1. q. 7. n. 10. vbi ex Cened. d. q. 1. n. 76. & Monet. d. p. 2. q. 11. n. 52. resoluit posse consuetudinē introduci, quod clerici recedentes à Choro ad celebrandam Missam, excipiendo Confessiones, vel ad sociandam Sanctissimam Eucharistiam, dum preces horariæ recitantur, lucrentur, distributiones. Et Sacra Cong. Conc. in vna Callien. 29. Iulij 1628. in resp. ad 4. censuit Canonicos celebrantes dum diuina officia recitantur, non lucrari distributiones, nisi ad celebrandum compulsi fuerint ab eo, ad quem pertinet. Et in Oriolen. 27. Martij 1632.

ad 12. respondit Canonicos, seu alios Præbendatos tempore, quo diuina officia celebrantur in Choro, vel anniuersarium, seu cantatur hora, Missas planas celebrantes, non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa hora ad celebrandas Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut iussi fuerint.

CAPVT XXVI.

De Canonico Pœnitentiario.

SUMMARIVM

- 1 Pœnitentiarius quis, & quomodo instituendus, ostenditur.
- 2 Præbenda officio Pœnitentiarij vnienda debet esse integra, atque Canonicali.
- 3 Pœnitentiarius institutus ante vocationem Præbenda eius officio vnienda neque vocem in Capitulo, neque locum in choro sibi vendicare potest.
- 4 Pœnitentiarius institutus, & electio persona ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet.
- 5 Capitulum Sede vacante non potest provide- re Pœnitentiarium tunc temporis vacan- tem, sed Papa, quamuis collatio Præben- darum sit communis Episcopi, & Capitu- li, vel etiam solius Capituli.
- 6 Pœnitentiarius deputari debet qui sit Magi- ster, aut Doctor seu Licentiatus in Sacra Theologia, vel iure Canonico, seu alias, qui aptior pro loci qualitate reperitur.
- 7 Gradum Doctoratus seu Licentiatum ubi be- neficia requirunt, sufficit eum habere etiam sine scientia sufficienti, quod an ve- rum sit, ostenditur, n. 9.
- 8 Gradus Doctoratus ad Pœnitentiarium non sufficit contra Academiæ statuta, vel con- suetudines receptus, seu non facta profes- sione Fidei.
- 10 Pœnitentiarius debet esse constitutus in a- taxe quadraginta annorum completorum, seu alias quando aptior pro loci qualitate non reperitur.
- 11 Pœnitentiarius dicitur pro loci qualitate non reperiri aptior quando non reperitur in ciuitate, aut etiam in Diocesi persona apta cum qualitatibus requisitis.
- 12 Pœnitentiarius eo ipso quod est institutus, ha- bet à iure, & Concilio facultatem audien- di Confessiones pœnitentium illius Dioc- esis absque noua Ordinarij licentia.
- 13 Præcepto c. omnis vtriusque, de Pœnit. qui- libet potest satisfacere constituendo Pœnitentiarium.
- 14 Pœnitentiarius debet semper paratus exi- sserè ad audiendas Confessiones horis ep- portunis, loco, & Sede Episcopi.

15 Pœniten

- 15 Pœnitentiarius virgam, seu bacchettam in manu sicut in Vrbe non debet retinere. Pœnitentiarius Canonicus non potest esse Index Ordinarius, vel delegatus appellationum in Regnis Castelle, & Legionis, ibid.
- 16 Pœnitentiarius absolueri non potest à casibus, quos Episcopus sibi expresse reseruauit.
- 17 Pœnitentiarius casu reseruatos sibi ab Episcopo commissos nō potest alteri delegare.
- 18 Pœnitentiarius non potest delegare suam auctoritatem.
- 19 Pœnitentiarius non tenetur ad maiorem resistentiam quam alij Canonici.
- 20 Pœnitentiarius pro præsente in choro habendus dum audit Confessiones.
- 21 Pœnitentiarius dum actualiter Confessiones audit, lucratur etiam ipsas elemosynas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus, vel pro supplicationibus.
- 22 Pœnitentiarius Confessiones etiam infirmorum extra Ecclesiam audiens non censetur præsens in choro.
- 23 Canonatus Pœnitentialis non potest optari, nec Pœnitentiarius potest aliam Præbendam optare.
- 24 Pœnitentiarij Canonatus, & Præbendæ in Regis Castelle, & Legionis existentes, quomodo conferendi iuxta constitutionem Gregorij XV.

S AGRVM Concilium Trident. sess. 24. de reformatione. c. 8. statuit vt in omnibus etiā Cathedralibus Ecclesiis, vbi id commodè fieri poterit, Pœnitentiarius aliquis cum vnione Præbendæ proximè vacaturæ ab Episcopo instituitur, qui Magister sit, vel Doctor, aut Licentiat in Theologia, vel Iure Canonico, & annorum quadraginta, seu aliàs, qui aptior pro loci qualitate reperiat, qui dum confessiones in Ecclesia audit, inter præsentes in choro censetur me citato in hoc loco Machado *en su perfecto Confessor lib. 4. p. 4. r. 3. doctum. 4. n. 1.* Quod quidem Concilij decretum, dum mandat Episcopis institutionem officij Pœnitentiæ cum vnione præbendæ primò vacaturæ, considerat effectuationem, & ea non obstante poterit Episcopus iterum deueniri ad nouam erectionem, vt in terminis tenet Rota coram Seraph. dec. 1034. n. 1.

2 Præbenda autem officio Pœnitentiarij vnienda debet esse integra atque Canonialis, vt censuit S. Congr. Concil. 31. Maij. 1596. & in vna Colimbrien. 31. Martij. 1602. vbi etiam fuit resolutum Pœnitentiarium ad præscriptum Concilij institutum ante vacationem Præbendæ eius officio vnita neque vocem in Capitulo, neque locum in choro sibi vendicare posse.

3 Pœnitentiarij officij institutio, & electio Barbof. de Canonic. & Dignitatib.

personæ ad solū Episcopum absque consensu Capituli pertinet, per. Nau. *cons. vnic. ne Sede vacante in fine*, Nicol. Garc. *de benef. par. 5. c. 4. n. 138.* Flamin. *Parif. de confident. q. 45. n. 17.* Vgolin. *de offic. Episc. c. 33. n. 2.* Zerol. *in praxi Episc. par. 1. verb. Pœnitentiarius*, §. 3. Mantie. *decis. 56.* Aloyf. Ricc. *in praxi rer. fori Ecol. dec. 555. in 1. edit. alias resol. 477. n. 1. in 2. edit. Ar-mendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis. n. 52.* quos refero Ego ipse *de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 55. n. 2. vbi n. 13* cum Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. glos. 9. §. 2. d. n. 84.* & Ceuall. *comm. q. 897. n. 488.* aduerto electionem personæ Pœnitentiarij ad solum Episcopum tunc pertinere, quādo Præbenda non vacat in mente Apostol. vel adest alia reseruatō, seu affectio, tunc enim ad Papam pertinere ratione reseruatiōis resoluūt proximè citati. Seraphin. *decis. 1218.* vbi quod vigore alternatiuæ electio Pœnitentiarij & collatio spectat ad Papam, & ideo facultas concessa Episcopis circa collationem, & nominationem Pœnitentiariæ, iuxta *Cōcil. Trid. d. c. 8.* intelligitur de Pœnitentiaria, quæ non vacauit in mensibus Pontificis, Azeued. *cons. 7. n. 30.* Gironda *de priuileg. explicat. n. 1219.* Vnde Capitulum non potest se intromittere in electione Pœnitentiarij, licet ad ipsum collatio spectet, quamuis Episcopus sit absens, sed ipse Episcopus absens potest, vbi fuerit, eligere Pœnitentiarium, sicut refert decisum Nicol. Garc. *in addit. ad d. c. 4. n. 143.* vbi etiam resolutum dicit electionem personæ pertinere ad solum Episcopum, vel eo absente ad Vicarium suum, cui Episcopus in specie delegauerit hanc facultatem, expensis tamen ipsius Episcopi. Occurrente verò vacatione Pœnitentiariæ Sede Episcopali vacante, Capitulum non potest providere, & Pœnitentiarium eligere, esto collatio Præbendarum sit communis Episcopi, & Capituli, vel etiam solius Capituli, vt per Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 4. n. 145.* Aloyf. Ricc. *d. resol. 477. n. 4.* Sed eius electio, & collatio pertinet ad Papam etiam seclusa reseruatiōe, & non est reseruanda futuro Episcopo, vt asserit decisum Nicol. Garc. *in addit. ad d. c. 4. n. 150* quem refero Ego ipse *d. alleg. 55. n. 18.* Circa prouisionem Canonici-tuum Pœnitentiarij in Regnis Castellæ & Legionis existentium iuxta formam constitut. Greg. XV. vide infra, num. 24.

Pœnitentiarius deputari debet qui Magister, aut Doctor, seu Licentiat in Sac. Theologia, vel Iure Canonico, seu aliàs, qui aptior pro loci qualitate reperiat, vt ex *Con. Trid. d. cap. 8* colligunt, & resoluunt Aloyf. Ricc. *in praxi fori Eccles. resol. 497.* Squillante *de priuileg. cleric. c. 4. n. 69.* & 108. Machado *d. trat. 5. dec. 4. n. 4.* Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. n. 32.* & c. 7. n. 49. vbi n. 50. aduertit ad benefici-

cia, seu Dignitates requirentia gradum, sufficere eum habere etiam sine scientia competentis, ita ut adeptio, & impetratio talis beneficii, seu Dignitatis in foro Ecclesiæ iudiciali rata, & firma sit, quod etiam tenet Azor. *inst. moral. p. 2. lib. 6. c. 6. q. 1.* † Sed non sufficere gradum non facta professione Fidei iuxta Constitutionem Pij I V. aut contra Academiæ statuta, vel consuetudines receptum tenet Nicol. Garc. *d. cap. 7. num. 51.* quem refero Ego ipse *d. alleg. 55. num. 6.*

9 Verum supradicta mihi dubia videntur; nam vacante officio Pœnitentiariæ Cathedralis Ecclesiæ Capuanæ, Eminentiss. Cardin. Bellarminus Archiepiscopus petiit à S. Cong. Concilij an esset conferendum N. qui licet Doctor fuisset, tamen attestabatur esse valde ignarum; S. Congr. die 20. Martij 1623. censuit huiusmodi N. haberi ac si non esset Doctor, & idcirco de alio providendum; ita sibi retulisse Illustrissimum D. Prosperum Fagnanum eiusdem Cong. Secretarium mihi asseruit bonæ memor. amicus noster Iulius Lauorius. Resignari tamen non potest Præbenda Pœnitentiariæ ad fauorem eius, qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestacionibus Ordinarij Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter constat de idoneitate ad affectum, ut Papa provideat. S. Congregat. Concil. in Elboren. Pœnitentiaria 12. Martij 1633.

Cum ergo ad Magistralem, Rectorialem, & Pœnitentiariæ Canonicatum requiratur quod sit respectu Magister, Doctor, seu Licentiatus in Sacra Theologia vel iure Canonico ut supra dicebam, per vnam ex approbatis Vniuersitatibus Castellæ, seu Collega Hispanus Collegij Bononiensis, aut in eius Vniuersitate graduatus, dubitare quis poterit an Doctor siue graduatus in aliqua ex Vniuersitatibus Lusitanæ, Aragoniæ, & Italiæ, sit admittendus? Negatiuam partem tuentur Castr. Palao in opere morali tom. 2. tra. 13. disp. 3. punct. 3. n. 2. Machado en su perfecto confessor lib. 4. p. 4. trat. 5. docum. 8. n. 4. quia in Bullis Pij I V. & Leonis X. de quibus infra mentio habenda est c. seq. id pro forma requiritur. Sed quid dicendum si is, qui quando se opposuit & presentauit in concursu non erat Doctor, sed antequam prouiso de vacante Canonice facta fuisset, Doctoratus gradum requisitum consequutus fuit? Castro Palao citato loco n. 3. in princ. videtur dicere quod sufficit. Sed contrarium resoluit Machado *d. docum. 8. n. 5.* citans Gutier. *conf. 1. n. 11. & seq.* Ceual. *comm. q. 693. n. 16.* & alios, quia per oppositionem erat ius quæsitum aliis, cui habitas subsequens præiudicare non potuit. Vtrum autem Episcopo absente Vicarius eius generalis possit lectionibus oppositionis assistere, & in

Capitulo tempore nominationis, & graduationis oppositorum suffragium ferre, late disputat Solorzan. *de iure Indiarum lib. 3. c. 15. n. 44. cum seqq.* vbi dicit hanc quæst. de anno 1632. in oppositione Canonici Doctoralis Ecclesiæ Limanæ in Indiis occidentalibus.

Debet deinde esse constitutus in ætate quadraginta annorum, seu aliàs quando aptior pro loci qualitate non reperitur, ut ex Conc. Trid. *d. c. 8.* tradunt Gutier. *Canon. lib. 1. c. 26. n. 40.* Valer. Regin. *in praxi fori pœnit. lib. 3. tract. 3. n. 164. in fine.* Campan. *in diuers. iuris Canon. rub. 7. c. 6. n. 27.* Nicol. Garc. *d. par. 7. c. 4. n. 32. & 33.* Nouar. *in singul. Canon. concl. 17.* Machado *d. trat. 5. doc. 4. n. 4.* Ego ipse *d. alleg. 55. num. 7.* Squillante *de priuileg. cleric. c. 4. n. 69.* Et huiusmodi quadraginta annos debere esse completos resoluunt Nic. Garc. *d. c. 4. n. 35.* Nouar. *d. concl. 17. n. 2.* Ego ipse *d. alleg. 55. n. 9.* me citato in hoc loco Machado *d. doc. 4. num. 5.* Contra Azor. *d. lib. 6. c. 5. q. 6. in fine.* existimantem sufficere inchoatos.

Dicitur autem quis aptior pro loci qualitate non reperiri, quando non reperitur in ciuitate, aut etiam diocesi persona apta cum dictis qualitatibus, ita ut non sit querenda extra Diocesim, ut arg. c. nullus 61. dist. 6. c. Sacrorum 63. dist. resoluunt Salazar de Mendosa in libello de institut. *Canonicatus Pœnitentiariæ in Ecclesia Toletana §. 3.* Squillante *d. c. 4. n. 70.* Nauar. *d. conc. 17. n. 4.* Nicol. Garc. *d. c. 4. n. 33.* vbi n. 3. 4. tenet quod si in Diocesi non reperitur talis persona apta, & Episcopus velit eum eligere extra Diocesim, non poterit eligere nisi habentem dictas qualitates si talis ibi reperiri potest commode.

Eo ipso, quod Pœnitentiarius institutus fuerit, habet à iure, & Concilio facultatem audiendi Confessiones pœnitentium illius Diocesis, & iurisdictionem ad absoluendum à peccatis, & est veluti Parochus totius Diocesis, nec requiritur noua licentia Ordinarij, ut resoluunt Nau. *conf. 20. de Pœnit. in nou. Vgol. de potest. Episc. c. 33. n. 2. & 3.* Læf. Zech. *de Rep. Eccles. c. 24. de Capit. & Canon. sub n. 16.* Aloyf. Ric. *d. resol. 477. n. 5.* Salazar. *de Mend. in d. libello §. 5.* Ego ipse *d. alleg. 55. n. 19.* & quilibet potest ei confiteri sua peccata, & satisfacit præcepto c. omnis vtriusque sexus, de Pœnit. & remiss. ut per Aloyf. Ricc. loco proximi citato, Nic. Gar. *d. par. 5. c. 4. n. 113.* quos refero Ego ipse *d. alleg. 55. n. 20.* & me citato in hoc loco Machado *d. lib. 4. p. 4. trat. 5. docum. 4. n. 1.*

Debet Pœnitentiarius semper paratus extiteret ad audiendas Confessiones, minimeque potest pœnitentes recusare, & si recusauerit, ab Episcopo puniri, & priuari poterit, secundum Aloyf. Ricc. *d. resol. 477. n. 6.* Nicol. Gar. *d. p. 5. c. 4. n. 118.* Salaz. *de Mendosa in d. libello, §. 5.* Campan. *in diuers. iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num. 27.*

n.27. quos cito Ego ipse d. alleg. 55. n. 26. Et tenetur horis opportunis, loco, Sede, Episcopi, ad quem hoc pertinet, arbitrato, peccata cōfiteri volentibus sui copiam facere, in manu tamen virgam, seu bachettam, sicut in Vrbe, non debet retinere, præcipue in locis, ubi hoc non est in vſu, vt decifum attestantur Salaz. de Mendoza d. §. 7. Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 117. Vgolin. d. c. 33. n. 6. Ego ipse d. alleg. 55. n. 28. & 29. & ideo non potest esse iudex ordinarius, vel delegatus appellationum in tota prouincia Tolertana, vt statuit Paulus V. in sua const. incip. *Ecclesie vnuerſe*, sub die 17. Augusti 1615. quam Greg. XV. in sua const. incip. *Aliis à felix*, sub die 6. Maij 1622. extendit ad Ecclesias omnes Metropolitanas, Cathedrales, & Collegiatas totius Regni Castellæ, & Legionis.

16 A casibus, quos Episcopus sibi expresse referuauit, non potest Pœnitentiarius absoluere quemquam, nisi ipse nec Episcopus hanc illi speciatim dederit auctoritatem, vt resoluunt Nau. conf. 20. sub tit. de pœnit. & remiss. in nouis, deest in antiq. Sayr. in floribus decif. sub eo tit. dec. 44. Henric. conf. 62. n. 7. & seq. Vgolin. d. c. 33. n. 3. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 179. in fine, & decifum refert idem Aloyf. Ricc. in praxi fori Eccl. s. decif. 571. in 1. edit. aliis resol. 492. n. 2. in 2. ed. 1. Nicol. Garc. d. par. 5. c. 4. n. 115. Gauant. in man. ver. Pœnitentiarius n. 22. me citato in hoc loco Machado d. l. b. 1. p. 4. tract. 5. docum. 4. n. 2. Rota in Neapolitana Pœnitentiaria 5. Iunij 1637. coram R. P. D. Merlino. Ego ipse d. alleg. 55. num. 23.

Cōtra Capeauil. de casib. refer. c. 3. q. 1. differ. 2. Mendoza in d. libello §. 5. Piaſec. in praxi Episc. par. 2. c. 1. n. 16. existimantes ipsum Pœnitentiarium, si suæ Præbendæ fuerit annexum Pœnitentiariæ officium, posse absoluere absque alia facultate ab omnibus casibus Episcopo referuatis. [Passim enim vſu & cōsuetudine receptum est, vt quasi ex munere & officio in foro interiori, seu conscientie Pœnitentiarius iuxta formam Concilij institutus huiusmodi facultatem habeat, possitque pro eodem foro conscientie absoluere à casibus Episcopo referuatis. Homobon. de casib. refer. p. 1. ubi de Pœnitent. facultate, Bossi. in discept. moral. discept. 1. n. 51.]

17 Non poterit tamen casus referuatos sibi ab Episcopo commissos alteri subdelegare, nisi habuerit expressam ad hoc Episcopi potestatem: ita Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum, verb. iurisdic. 10, differ. 2. n. 3. Ioan. Chapeau. & Piaſec. citatis locis, Nicol. Garc. in addit. ad d. c. 4. n. 112. quem refero Ego ipse d. alleg. 55. num. 24. ubi, num. 22. addo quod nec potest delegare suam auctoritatem, de quo etiam Aloyf. Ricc. in d. praxi aurea resol. 179. & censuit S. Congreg. negotiis Episcop. & Regularibus de Canonico & Dignitatibus.

gularium præposita in Regien. 2. Octobris 1585. [ex ea ratione, quia delegatus, maxime ad nudum ministerium, subdelegare non potest, nisi hoc ille expresse demandetur, cap. vii. §. ceterum, de officio deleg. iurisdic. autem absoluendi à referuatis Episcopo, non est in Pœnitentiaro tanquam in fonte, sed vt instrumento: confirmat Ioan. Valer. citato loco, quia Canonici Pœnitentiarij ad id officium præuio rigido examine, & per oppositionem instituuntur, & sic eorum industria eligitur, & consequenter vices suas, nec in casu particulari, demandare possunt. Nouissime Bossi. in discept. moral. discept. 1. n. 57. ait quod licet Pœnitentiaro iuxta formam Concilij Trid. instituto facultas absoluendi à referuatis Episcopo non competat ex vi Officij vniuersi Præbendæ, sed solum per Episcopi delegationem siue expressam verbis declaratam, siue tacitam ex vſu recepto, & Episcoporum consuetudine, qui vbique ad hoc assumunt Pœnitentiarum, vt illis à casibus referuatis, censuris, & aliis ad forum conscientie spectantibus pro tota Diœcesi deferuiant, possit in casu particulari occurrente alteri committere facultatem absoluendi à referuatis Episcopo: ex eo, quia hic Pœnitentiarius est delegatus ad vniuersitatem causarum fori conscientie, & pœnitentiæ quoad totam Diœcesim, & tanquam talis potest causam particularem delegare, licet non possit vniuersalem iurisdictionem in alium transferre.

Ad maiorem residentiam, quam alij Canonici, non tenetur Pœnitentiarius, dummodo non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, & diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadragesimæ, Aduentus, Quatuor temporum, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis Beatissimæ Virginis, Natiuitatis Domini, & omnium Sanctorum, ita referunt decifum Salazar. de Mendoza in d. libello, §. 7. Vgolin. d. c. 33. n. 6. Nicol. Garc. d. par. 5. c. 4. n. 122. Ego ipse d. alleg. 55. n. 33. me citato in hoc loco Machado d. tract. 5. dec. 5. n. 4.

Pro præſente in choro habendus est dum audit Confessiones in Ecclesia, siue in Confessionario, siue extra, non tamen censendus est præſens pro tempore, quo residet in Confessionario, nec audit Confessiones aliis in choro Diuina cantantibus, nec item si dixerit Missam, aut si priuatum Officium dicat, etiam vt opportuniſſe Confessiones audiat, ita referunt decifum Salazar de Mendoza in d. libello, §. 6. Monet. de distrib. quotid. p. 2. q. 11. n. 64. cum seq. Vgolin. d. c. 33. n. 5. Aloyf. Ricc. d. resol. 477. n. 6. Campan. d. n. 27. Nicol. Garc. dict. par. 5. c. 4. n. 124. & seq. idem Aloyf. Ricc. in decif. Curie Archiep. Neapol. decif. 115. par. 4. Ego ipse d. alleg. 55. n. 30. me citato in hoc loco Trull. in

exposit. Decal. lib. 1. c. 8. dub. 12. §. 5. me etiam citato in hoc loco Machado dict. lib. 4. part. 4. tract. 5. docum. 5.

- 21 Amplia, vt non solum Pœnitentiarius ad lucrandas distributiones quotidianas censeatur præsens in choro dum actualiter Confessiones audit, sed etiam ad lucrandas elemosynas ipsas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus defunctorum, vel pro supplicationibus, & processionibus, quæ per Urbem aguntur; vt referunt decisum Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 125. Contra Monet. de distribut. quotid. part. 2. q. 11. num. 65. Machado dict. docum. 5. n. 2.
- 22 Intellige supra dicta procedere si Pœnitentiarius Confessiones in Ecclesia recipiat; nam si extra illam Confessiones etiam infirmorum audiat, non censeatur præsens in choro; vt resoluit Nic. Garc. in add. ad d. p. 5. c. 4. n. 125. ad fin. quem refero Ego ipse d. alleg. 55. num. 32. licet contradicere videatur Machad. dict. docum. 5. num. 3.
- 23 Canonicatus Pœnitentialis nõ potest optari, nec Pœnitentiarius potest aliam Præbendam optare, quia in ea electa videtur industria personæ, tum quia vbi beneficiũ requirit certas qualitates, aut examen, si cui indulgetur, vt possit consequi aliam Dignitatẽ, aut beneficium, illud nõ venit, quod examen, aut qualitates illas requirit, vt est optimus tex. in c. fin. de translat. Episc. tum quia cum sit huiusmodi officio Pœnitentiarij vnita Præbenda, non potest mutari, sed immutabilis remanere debet; tum denique, quia cum vnio, aut diuisio beneficiorum vnitorũ requirat auctoritatem, & solemnitatem, & iustam causam id faciendi, hanc potestatem hominibus priuatis, & Pœnitentiariis ipsis tot vniones, vel diuisiones, ad libitum faciendi Concilium dedisse non est verosimile. Ita Nau. conf. 22. de Præben. in antiq. alijs conf. 15. sub tit. de reb. Eccles. non alien. in nouis. Sayr. in floribus dec. sub tit. de præben. dec. 22. Gallet. in margar. casuum conscient. verb. Canonicus, pag. 29. collect. 1. Gonz. ad reg. 8. Cancell. gloss. 34. n. 78. & 79. Monet. de opt. Can. c. 3. q. 5. n. 129. Nic. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 132. vbi n. 134. refert decisum Pœnitentiarium nec retento, nec dimisso officio, posse optare aliam Præbendam, cuius officio fuit perpetuò vnitus vnus Canonicatus, & certa præbenda, & fuit decisum die 12. Februarij 1601. Pœnitentiarij Præbendam, etiam postquam est effectum sortita, nõ subiacere optioni, & in vna Vercell. 7. Iunij 1601. etiam fuit tentum quod non solum non potest optari Præbenda Pœnitentiarij, sed nec titulus, ac ordo illius; prout testatur Nicol. Garc. in add. ad d. c. 4. n. 132. Potest tamen resignari, si ut alia Præbenda, etiam in fauorem alterius, dummodo habeat qualitates requisitas, vt resoluit Salazar de Mendoça in d. li-

bello, §. 3. Ceuall. comm. contra commun. q. 897. a. n. 485. vbi num. 489. subdit posse etiam super eam imponi pensionem.

Circa Pœnitentiarij Canonicatus & Præbendas in Regnis Castellæ & Legionis existentes nouissimè Gregorius XV. in sua conf. incip. *Suprema dispositiois*, sub dat. Nonis Nouemb. 1622. statuit & ordinauit, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus omnes, & singuli Canonicatus, & præbende Pœnitentiarij quoruncunque Metropolitanarum, seu Cathedralium Ecclesiarum in Regnis Hispaniarum nunc & pro tempore existentium, tam hucusque instituti, quam deinceps quandocunque pro complemento decretorum Apost. instituendi quotiescunque illis quibuscumque modis, & ex quoruncunque personis etiam Romani Pontific. pro tempore existentis seu quorumuis Cardinalium etiam tunc viuentium familiaribus continuis commensalibus seu Romana Curie Officialibus, aut alias quomodolibet reservationem inducentibus, etiam per cessum, etiam permutationis causa in manibus eorundem Ordinariorum, vel decessum (non tamen in Curia, aut apud Sedem prædictam) seu quamuis aliam dimissionem, vel amissionem, aut priuationem (extra tamen eandem Curiam) seu Religionis ingressum, aut matrimonij contractum ex nunc & pro tempore obtinentium, seu ins in illis, vel ad illos habentium, aut alias quibuscumque modis (non tamen per obitum apud Sedem prædictam) ac etiam in aliquibus ex mensibus, in quibus beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio Sedi Apostol. etiam per Constitutiones Apostol. & regulas Cancellaria fuerit reservata, & etiam si possidentes, vel ad illos ins habentes familiares, & Curia, ac Sedis prædictæ Officiales, etiam sub diuersis constitutionibus Pauli II. seu ex quauis alia causa dispositioni Apost. specialiter, vel alias generaliter reservati, aut ex generali reservatione Apostol. affecti, seu ad Sedem eandem deuoluti existant, per Ordinarios locorum, & Capitula dictarum Ecclesiarum tantum prauio concursu per edictorum affixionem hoc modo videlicet, in singulis vacationibus Canonicatum, & Præbendarum Pœnitentiariarum huiusmodi edita proponi, & terminus sexaginta dierum assignari debeat, dictoque termino elapso per Ordinarios & Capitula in presentia oppositorum ex aliquo libro sorte aperto vnum punctum materialium moralium tradi, & super eo intra vintiquatuor horas singuli oppositores per integram horam, seruato tamen inter eos ordine susceptorum graduum in singulis facultatibus publice legere, & duo alij per aliam horam argumentari: & si tales oppositores in Theologia Magistri, vel Bachalaurei, aut illius professores existant, dato eis puncto super Euangelio per horam similiter publice prædicare, seu conacionari debeant, & alijs in omnibus, & per omnia

omnia prout in concursu Præbendarum Magistralium & Doctoralium fieri consuevit. Quibus peractis ad Canonicatus, & Præbendas Penitentiarias vacantes huiusmodi illi dumtaxat ex concurrentibus, qui peracto examine ceteris omnibus iudicio ipsorum Ordinarij, & Capitulum magis habiles, & idonei reperti fuerint, assumi, seu eligi, talesque assumpti, vel electi, si Canonicatus, & Præbenda vacantes huiusmodi in mense Apostol. vacauerint, aut alias ratione personæ, vel loci generaliter, seu specialiter reseruari, seu affecti fuerint, intra sex menses à die eorum electionis per Ordinarios, & Capitula huiusmodi faciendæ litteras Apostol. de super expedire, ac iura Camera Apostol. & alius propterea debita soluere teneantur. Singuli verò tempore electionis huiusmodi in quadragesimo anno & ultra constituti, atque in Sacra Theologia, vel iure Canonico iuxta decretorum Concilij Tridentini dispositionem graduati esse, & omnibus diebus ferialibus quilibet, vel in sua Ecclesia, vel in alio loco, et ad hoc per Ordinarium loci, & Capitulum ipsius Ecclesia assignando spatio unius horæ publicè conscientia casus legere, & difficultates soluere, necnon Confessiones sacramentales omnium utriusque sexus Christi fidelium ad eum accedentium præiura Ordinarij huiusmodi licentia in eadem Ecclesia etiam publicè audire, aliæque omnia & singula, quæ similes Canonici Penitentiarij ex præfata Concilij forma, & aliis facere, exequi, & exercere solent, & debent, similiter facere, exequi, & exercere teneantur. Si tamen inter ipsos concurrentes aliquem adesse contigerit, qui eruditionis, & doctrinæ, aliorumque meritorum præstantia ceteros omnes concurrentes arbitrio eorundem Ordinarij, & Capituli longè antecellat, & ætatem quadraginta annorum non attingat, ille non obstante defectu ætatis huiusmodi, dummodo tamen triginta annis maior sit, ad Canonicatum & Præbendam Penitentiariis huiusmodi per Ordinarium & Capitulum prædictos, si ita illis ex iustis & rationabilibus causis expedire videbitur, eligi debere, & licite valeat, super quo Ordinarij & Capituli eorundem conscientiam onerat. Et quotiescunque ipsi Canonici Penitentiarij in huiusmodi oneribus, & functionibus obcundis impediti fuerint iuxta eiusdem Concilij decreta in choro præsentem esse censeantur: sed si eos in eiusdem oneribus, & functionibus adimplendis negligentes, aut remissos esse contigerit, arbitrio suorum Ordinariorum, & Capitulorum mulctari possint, &c. Hactenus Gregorius XV.

Barbof. de Canon. & Dignitatib.

CAPVT XXVII.

De Canonico Theologo, seu Lectorali, Doctorali, & Magistrali.

SVMMARIVM.

- 1 Præbenda Theologalis, ubi & quando constituitur, & deputari debeat, ostenditur.
- 2 Theologalis Præbenda deputatio locum non habet in Ecclesijs Cathedralibus Regularibus, ubi Præbenda non sunt distincta, nec Ecclesia numerata.
- 3 Theologalis Præbenda deputatio locum habet in Ecclesijs Collegiatis, quarum Præbenda sunt de iure patronatus laicorum.
- 4 Deputatio actualis requiritur, ut Præbenda primò vacatura Theologalis sit.
- 5 Præbendam primam vacantem assignare pro Penitentiario non est in optione Episcopi, sed pro Theologo, nisi alias magis expedire in aliquo particulari loco visum fuerit.
- 6 Præbenda deputanda in Theologalem debet esse integra, unde Portio non sufficit.
- 7 Præbenda, cuius fructus omnes consistunt in distributionibus quotidianis, potest deputari in Theologalem.
- 8 Præbenda una si vacaret, quæ esset insufficiens, poterit Episcopus vacante altera ambas applicare pro lectione sacræ Scripturæ.
- 9 Deputatio Præbenda primò vacatura in Theologalem non comprehendit eam, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illam Præbendam, quam dimiserit Canonicus, qui nouissime optat.
- 10 Theologo Canonico in vim unionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura non competit ius aduersus Canonicatum vacatarum per resignationem.
- 11 Præbenda vacans in mense reseruat non competit Canonico Theologo in vim unionis factæ ab Episcopo de Præbenda primò vacatura.
- 12 Electio persona ad Præbendam Theologalem vacantem in mense Ordinario pertinet ad solum Episcopum, collatio verò ad illos, ad quos antea spectabat, quamvis in ea Ecclesia electio sola Canonice pertineat ad Capitulum, & institutio ad Episcopum, ut num. 15.
- 13 Theologalis Præbenda si vacauerit in mense Apostol. vel alias esset reseruata, electio persona, & collatio spectabit ad Papam.
- 14 Theologalis Præbenda collatio erecta post Conc. spectat ad eum, ad quem ante Conc. spectabat,